

Meri-Lapin työllisyyspalvelut – yhteistoiminta-alueen perustaminen

Kaupunginhallitus 19.06.2023 § 207

Valmistelu

TE 2024 uudistuksen tavoitteena on palvelurakenne, joka tukee työntekijöiden nopeaa työllistymistä ja lisää työ- ja elinkeinopalvelujen tuottavuutta, saatavuutta, vaikuttavuutta ja monipuolisuutta. Kun työllisyyspalvelut, kunnan koulutuspalvelut sekä elinkeinopalvelut ovat saman järjestäjän vastuulla tukevat palvelut nopeamman työllistymisen tavoitetta ja alueen elinkeinoelämän tarpeita.

Hallituksen esityksessä järjestämisvastuun kriteerinä on 20 000 henkilön työvoimapohja; kuntien tulee tarvittaessa luoda yhteinen työllisyysalue muiden kuntien kanssa, jotta kriteeri täytyisi. Yhteistoiminta-alueiden tulisi olla työmarkkinoiden ja työssäkäynnin kannalta toimivia alueita. Lisäksi yhteistoiminta-alueen muodostavien kuntien tulisi olla maantieteellisessä yhteydessä toisiinsa. TE-palvelujen siirto kuntiin tapahtuu 1.1.2025. Sopimukset kuntien muodostamasta työllisyysalueesta tulee toimittaa Työ ja elinkeinoministeriöön lokakuun 2023 loppuun mennessä.

Meri-Lapin kehittämiskeskus ry:n seudullinen työllisyystiimi on valmistellut syksyllä 2022 Kemin, Tornion, Keminmaan, Simon, Tervolan ja Ylitornion kuntien tekemien päätösten mukaisesti yhteistoiminta-alueen lainsäädännön edellyttämällä tavalla. Työllisyysalueen perustamiseen tähtäävän valmisteluhankkeen tueksi haettiin kansallista aluekehitysrahaa syksyllä 2022. Hankkeen myötä valmisteluun olisi kutsuttu mukaan työllisyysneuvonnan parissa toimivat organisaatiot, joista Meri-Lapin alueella keskeisin on koulutuskuntayhtymä Lappia ja valmistelu olisi laajentunut työllisyysalue-ekosysteemiksi. Lapin liitto ei myöntänyt hankkeelle rahoitusta. Valmistelua päätettiin laajentaa keväällä 2023. Samalla sovittiin, että koulutuskuntayhtymä Lappia valmistelee asiaa kuntayhtymämallin pohjalta ja työllisyysalueen valmisteluun kutsutaan mukaan myös muita Lapin kuntia. Muista kunnista ei kukaan ilmoittautunut mukaan valmisteluun, mutta Meri-Lapin valmistelutyötä kohtaan osoitettiin kiinnostusta.

Laki työllisyyspalveluiden siirtymisestä valtiolta kunnille hyväksyttiin eduskunnassa 1.3.2023. Lain tultua voimaan Meri-Lapin kuntajohtajat tarkensivat työllisyystiimin toimeksiantoa valmistelemaan vastuukuntamallia. Omistajakuntiensa toimeksiantosta koulutuskuntayhtymä Lappia on samanaikaisesti valmistellut kuntayhtymämallia valmiin kuntayhtymärakenteen pohjalle. Valmistelussa olleiden organisoitumismallien yhteensovittamiseksi Lappia on ollut kutsuttuna mukaan seudullisen työllisyystiimin kokouksiin. Vastuukuntamallin ja kuntayhtymämallin vertailusta on tehty ulkopuolisen asiantuntijan arvio Mikko Kesä Oy:n toimesta **(liitteenä)**.

Valmistelussa olleita vastuukunta- ja kuntayhtymämalleja on esitelty 6.6.2023 seutufoorumissa valmistelussa mukana olleiden kuntien valtuutetuille, johon kaikki valtuutetut olivat tervetulleita. **(liitteenä molempien mallien esittelyt)** Molemmissa malleissa on arvion mukaan edellytykset toteuttaa vaikuttavia ja kustannustehokkaita työllisyysneuvonnanpalveluita, mutta myös eroja, jotka tulee ottaa huomioon yhteistoiminta-alueen perustettaessa.

Valtakunnallisesti tarkasteltaessa suurin osa yhteistoiminta-alueista valmistellaan perustuen vastuukuntamalliin.

Tehdyn ulkopuolisen selvityksen perusteella vastuukuntamallin etuna voidaan todeta olevan läheisyys kuntaan, kunnan ekosysteemin helpompi hyödynnettävyys ja johtamisen kuntanäkökulman varmistaminen, koska rahoitusvastuu ja -riskit toiminnan toteutumisesta säilyvät kunnilla kaikissa järjestämisvaihtoehdoissa. Uusi valtiosuustehtävä kunnille edellyttää muutoksia vastuukunnan organisaatorakenteeseen perustettavan uuden lautakunnan myötä.

Valmiin koulutuskuntayhtymän pohjalle rakentuvan työllisyyskokonaisuuden vahvuutena nähdään tiivis yhteys koulutuspalveluihin ja lähes valmiit rakenteet. Toisaalta kuntayhtymämallin arvioidaan jäävän peruskunnasta etämmäksi ja kunnan vaikutusmahdollisuuksien olevan vastuukuntamallia heikommat. Myös rahoitus ja vastuu eriytyvät eri tavalla kuin vastuukuntamallissa. Kuntayhtymämallissa nousee haasteeksi se, että kuntayhtymä työllisyyspalveluiden järjestäjänä on tilaamassa itseltään työllisyyden hoitoon liittyviä koulutuspalveluita. Haasteena on myös se, että kuntayhtymässä millään kunnalla ei, lakisääteisen yhteistyön ollessa kyseessä, voi olla määräävää asemaa.

Tehdyn valmistelun ja liitteenä olevien aineistojen pohjalta kuntajohtajat päättivät kokouksessaan 7.6.2023 esittää Meri-Lapin kunnille, että valmistelua jatketaan vastuukuntamallin pohjalta.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Matti Ruotsalainen

Päätösehdotus

Kaupungin/kunnanhallitus esittää valtuustolle, että

1. Kemin, Keminmaan, Simon, Tervolan, Tornion ja Ylitornion kunnat perustavat Meri-Lapin työllisyyspalvelut yhteistoiminta-alueen. Yhteistoiminta-alueeseen voidaan ottaa mukaan muita kuntia yhteistoiminta-alueen kuntien päätöksillä.
2. Meri-Lapin työllisyyspalvelut-yhteistoiminta-alueen palvelut järjestetään vastuukuntamallin pohjalle.
3. Vastuukuntana toimii toinen Kemi-Tornio seutukunnan kaupungeista. Toisen kaupungin edustaja toimii yhteistoiminta-alueen lautakunnan puheenjohtajana.
4. Kaupungin/kunnanvaltuusto valtuuttaa kaupunginhallituksen päättämään vastuukunnasta elokuun 2023 loppuun mennessä

Päätös

Kemin kaupungin työllisyyspäällikkö Ritva Hakala selosti asiaa kokouksessa.

Koulutuskuntayhtymä Lappian vt. kuntayhtymän johtaja Juha Kallo selosti asiaa kokouksessa.

Teija Jestilä ilmoitti esteellisyytensä (yhteisöjäävi) asian käsittelyyn ja poistui kokoushuoneesta asian käsittelyn ajaksi.

Kaupungin/kunnanhallitus päätti esittää valtuustolle, että

1. Kemin, Keminmaan, Simon, Tervolan, Tornion ja Ylitornion kunnat perustavat Meri-Lapin työllisyyspalvelut yhteistoiminta-alueen. Yhteistoiminta-alueeseen voidaan ottaa mukaan muita kuntia yhteistoiminta-alueen kuntien päätöksillä.

2. Meri-Lapin työllisyyspalvelut-yhteistoiminta-alueen palvelut järjestetään vastuukuntamallin pohjalle.
3. Vastuukuntana toimii toinen Kemi-Tornio seutukunnan kaupungeista. Toisen kaupungin edustaja toimii yhteistoiminta-alueen lautakunnan puheenjohtajana.
4. Kaupungin/kunnanvaltuusto valtuuttaa kaupunginhallituksen päättämään vastuukunnasta elokuun 2023 loppuun mennessä.

Kaupunginvaltuusto 08.08.2023 § 71

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto päättää, että

1. Kemin, Keminmaan, Simon, Tervolan, Tornion ja Ylitornion kunnat perustavat Meri-Lapin työllisyyspalvelut yhteistoiminta-alueen. Yhteistoiminta-alueeseen voidaan ottaa mukaan muita kuntia yhteistoiminta-alueen kuntien päätöksillä.
2. Meri-Lapin työllisyyspalvelut-yhteistoiminta-alueen palvelut järjestetään vastuukuntamallin pohjalle.
3. Vastuukuntana toimii toinen Kemi-Tornio seutukunnan kaupungeista. Toisen kaupungin edustaja toimii yhteistoiminta-alueen lautakunnan puheenjohtajana.
4. Valtuuttaa kaupunginhallituksen päättämään vastuukunnasta elokuun 2023 loppuun mennessä.

Päätös

Pidettiin kuuden kunnanvaltuuston yhteinen seminaari Meri-Lapin työllisyyspalvelut – yhteistoiminta-alueen perustamisesta.

Asiaa esittelivät etäyhteydellä vs. kuntayhtymän johtaja Juha Kallo koulutuskuntayhtymä Lappiasta, työllisyyspäällikkö Samuel Juntunen Tornion kaupungilta ja työllisyyspäällikkö Riitta Hakala Kemin kaupungilta, toimitusjohtaja Mikko Kesä Mikko Kesä Oy:stä ja kaupunginjohtaja Matti Ruotsalainen Kemin kaupungilta.

Kaupunginvaltuusto piti kokoustaun kello 20:02 - 20:13.

Työllisyyspäällikkö Riitta Hakala liittyi kokoukseen kello 20:13.

Kaupunginvaltuusto päätti, että

1. Kemin, Keminmaan, Simon, Tervolan, Tornion ja Ylitornion kunnat perustavat Meri-Lapin työllisyyspalvelut yhteistoiminta-alueen. Yhteistoiminta-alueeseen voidaan ottaa mukaan muita kuntia yhteistoiminta-alueen kuntien päätöksillä.
2. Meri-Lapin työllisyyspalvelut-yhteistoiminta-alueen palvelut järjestetään vastuukuntamallin pohjalle.
3. Vastuukuntana toimii toinen Kemi-Tornio seutukunnan kaupungeista. Toisen kaupungin edustaja toimii yhteistoiminta-alueen lautakunnan puheenjohtajana.

4. Valtuuttaa kaupunginhallituksen päättämään vastuukunnasta elokuun 2023 loppuun mennessä.

Kaupunginhallitus 23.08.2023 § 237

Valmistelu

Meri-Lapin työllisyyspalveluiden yhteistoiminta-alueen päälinjaukset

Meri-Lapin seutukunnan kuntien valtuustot kokoontuivat 8.8.2023 käsittelemään Meri-Lapin työllisyyspalvelut yhteistoiminta-alueen perustamista. Kuntien valtuuston päätösten osalta vastuukunta-mallin kannalla olivat kaikki muut alueen kunnat paitsi Simon kunta. Keminmaan kunta päätti omalta osaltaan vastuukunnasta siten, että vastuukuntana voi toimia Kemin tai Tornion kaupunkien lisäksi jokin muukin kunta, esim. Keminmaa ja lautakunnan puheenjohtajuus olisi kiertävä. Valtuustojen yhdenmukaisten päätösten osalta Kemin, Tervolan, Tornion ja Ylitornion kunnat täyttävät lain edellyttämän vaateen 20 000 työllisen määrästä.

Valtuustojen päätöksessä ei määritelty kumpi Meri-Lapin seutukunnan kaupungeista toimisi vastuukuntana ja kumpi yhteistoiminta-alueen lautakunnan puheenjohtajana. Vastuukunnan osalta Meri-Lapissa olisi työllisten määrän perusteella tarkasteltuna Tornio keskeisin. Toisaalta palvelutarpeen ja rahoitusvastuun osalta Kemillä on puolestaan suurin palvelutarve- ja rahoitusvastuu. Siten kummallakin kaupungilla olisi perusteet toimia vastuukuntana.

Yhteistoiminta-alueen kannalta ei tarkastelua ole perusteltua tehdä yksittäisen kunnan tai kaupungin lähtökohdista käsin vaan painopisteenä tulee olla koko Meri-Lapin yhteistoiminta-alue. Yhteisenä alueena ja siitä kokonaisuudesta käsin tarkasteltuna Meri-Lappi on vahva maakunnan toinen maakuntakeskus ja hyvin hoidetut sekä yhdessä sovitut koko Meri-Lapin etua tukevat tulevaisuuden työllisyyspalvelut ovat oleellinen osa alueen elinvoiman kannalta.

Kemin ja Tornion kaupungit ovat neuvotelleet asiasta ja myös periaatteista, jolla yhteistoiminta-alueen vastuukunta ja puheenjohtajuus ratkaistaisiin siten, että lain edellyttämä kokonaisuus voitaisiin muodostaa mahdollisimman tasapainoisena ja yhteisenä kokonaisuutena Meri-Lappiin. Kokonaisuudessa on huomioitu työllisten määrä ja yhteistoiminta-alueen selkeys mikä kahden palvelualueen kautta vastaisi myös nykyistä kuntien vakiintunutta työssäkäynti- ja talousaluetta ja ihmisten arjen liikkuvuutta ja siten mahdollistaisi asiakaspalvelujen suunnittelun hallitun kokonaisuuden. Esitystä laadittaessa on pyritty huomioimaan alueen kuntien esille nostamia seikkoja.

Kaupungit ovat käyneet asiasta neuvottelua hallitusten puheenjohtajien ja kaupunginjohtajien johdolla ja neuvottelujen tuloksena on laadittu esitys kaupunginhallituksille ja mikäli kaupunginhallitukset esityksen hyväksyvät, esitys esitetään edelleen hyväksyttäväksi Meri-Lapin seutukunnan muille kunnille, jonka pohjalta yhteistoiminta-alueen yhteistoimintasopimusta voidaan ryhtyä valmistelemaan. Lopullinen esitys tulee tehdä samanmuotoisena kaikkien yhteistoiminta-alueen kuntien kesken lokakuun loppuun mennessä ministeriölle.

Esitys on, että Tornion kaupunki toimii yhteistoiminta-alueen vastuukuntana. Meri-Lapin yhteistoiminta-alueen lautakunnan puheenjohtajana toimii Kemin kaupungin edustaja. Lautakunnan

varapuheenjohtajuus olisi kiertävä. Toimintatavassa kyse on vastuukunnasta, ei isäntäkunnasta, jolloin on perusteltua se, että millään kunnalla ei ole otto-oikeutta yhteistoiminta-alueen lautakunnan päätöksiin.

Yhteistoiminta-alueen lautakunnan jäsenmäärä määräytyy kunnassa olevan työvoiman suhteessa.

- 6000 – 12 000 3 jäsentä, Kemi ja Tornio
- 3000 – 5999 2 jäsentä, Keminmaa
- 900 – 2999 1 jäsen, Tervola, Ylitornio ja Simo

Huomioitavaa on, että esityksessä työllisten määrän suhteessa, on suurempi painotus pienemmillä kunnilla, mutta esityksessä on haluttu vahvistaa kaikkien Meri-Lapin alueen kuntien mahdollisuutta tulla kuulluksi yhteistoiminta-alueen lautakunnan päätöksissä. Lautakunnan valmistelutoimiin (kuntatyöryhmä) koostuu puolestaan kuntien johtajista, jotta jo lautakunnan päätösten valmisteluvaiheessa kuntien kannalta keskeiset linjaukset voidaan huomioida, ottaen huomioon, että lautakunta käsittelee myös viranomaisasioita. Lautakunnan esittelijöinä toimivat palvelualueiden palvelujohtajat/työllisyyspäälliköt. Yhteistoiminta-alue jaetaan kahteen palvelualueeseen, jotka rakentuvat vakiintuneen työssäkäynti- ja asiointisuuntien pohjalle. Alue 1 koostuu Tornioista ja Ylitorniosta ja Alue 2 puolestaan Kemistä, Keminmaasta, Tervolasta ja Simosta. Mikäli muut kunnat haluavat liittyä muodostettavaan yhteistoiminta-alueeseen yhteistoiminta-alueen valmistelun aikana, niin kunnat otetaan huomioon näillä samoilla periaatteilla.

Yhteistoiminta-alueen toimivuuden kannalta on välttämätöntä linjata yhteistoimintasopimuksen valmistelun pääperiaatteita. Lähtökohtana tulee olla kustannusten läpinäkyvyys. Valmistettava yhteistoimintasopimusta ohjaa kokonaisuutena se periaate, että kustannukset jaetaan toiminnassa siten, että ne jakautuvat kaikkien osallisten kesken siten, että jokainen kunta maksaa omat kustannuksensa, eikä kullekaan kunnalle synny etua toisten kuntien kustannuksella. Kustannusten jakoperiaate on sama kuin laissa osoitettu rahoituksen periaate eli 50% työllisten määrän perusteella ja 50% työttömien määrän perusteella. Siten voidaan varmistaa, että yhteistoimintasopimus rakentuu ”reilun pelin hengessä”.

Työllisyyspalveluiden uudistuksella tavoitellaan julkista taloutta vahvistavaa työllisyyden kehitystä ja työllisyyskehityksellä on nykyistä suurempi vaikutus kuntien rahoitusasemaan. Kuntien rahoitusvastuuta työttömyysetuuksista laajennetaan ja varhennetaan. Vastuukuntamallissa työllisyyden edistämisen keinovalikoima ja työttömyyden kustannusten hallinta ovat samoissa käsissä. Uudistuksen tavoitteet ja työllisyyskehityksen suurempi vaikutus kuntatalouteen huomioiden on ensiarvoisen tärkeää, että Meri-Lapin kunnat pystyvät tekemään työllisyyspalvelu-uudistuksen läpiviemiseksi saumatonta yhteistyötä ja että laadittavaan yhteistoiminta-alueen sopimukseen ovat kaikki alueen kunnat sitoutuneita. Tämä esitys täyttää selvästi uudistukselle asetetut tavoitteet työllisten määrän pohjalta n. 25 000. Yhteistoiminta-alueen järjestämissopimus on toimitettava ministeriöön lokakuun loppuun mennessä. Yhteistoiminta-alueen valmistelua jatketaan esityksen hyväksyneiden kuntien kanssa.

Kaupunginjohtaja Matti Ruotsalainen

Esittelijä

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää hyväksyä edellä mainitut Meri-Lapin työllisyysalueen yhteistoimintasopimuksen valmistelun pääperiaatteet ja

esittää ne edelleen Meri-Lapin yhteistoiminta-alueen muille kunnille hyväksyttäväksi yhteistoimintasopimuksen valmistelun jatkopohjaksi. Yhteistoiminta-alueen valmistelua jatketaan esityksen hyväksyneiden kuntien kanssa.

Päätös

Kaupunginhallitus päätti hyväksyä edellä mainitut Meri-Lapin työllisyysalueen yhteistoimintasopimuksen valmistelun pääperiaatteet ja esittää ne edelleen Meri-Lapin yhteistoiminta-alueen muille kunnille hyväksyttäväksi yhteistoimintasopimuksen valmistelun jatkopohjaksi. Yhteistoiminta-alueen valmistelua jatketaan esityksen hyväksyneiden kuntien kanssa.

Kaupunginhallitus 16.10.2023 § 301

Valmistelu

Työllisyyspäällikkö Riitta Hakala, puh. 040 674 8355

Meri-Lapin työllisyysalueen yhteistoimintasopimus ja järjestämissuunnitelma

Kuntien tulee 31.10.2023 mennessä ilmoittaa Työ- ja elinkeinoministeriöön sopimus yhteisestä toimielimestä ja työvoimapalveluiden järjestämissuunnitelma.

Meri-Lapin työllisyysalueen yhteistoimintasopimus on valmisteltu kaupunginhallituksen 23.08.2023 § 237 hyväksymät pääperiaatteet huomioiden. Yhteistoimintasopimuksessa sovitaan yhteisen toimielimen perustamisesta laissa työvoimapalveluiden järjestämisestä (380/2023) tarkoitettujen julkisten työvoimapalveluiden järjestämisestä lain 12 § ja 13 § tarkoittamilla tavoilla.

Sopijakunnat (Kemi, Keminmaa, Simo, Tervola, Tornio ja Ylitornio) muodostavat yhteisen Meri-Lapin työllisyysalueen. Kunnat perustavat tehtävää varten yhteisen toimielimen. Tornion kaupunki toimii työllisyysalueen vastuukuntana. Muut sopijakunnat siirtävät järjestämisvastuunsa yhteiselle toimielimelle.

Kuntien yhteisenä toimielimenä työllisyyspalveluiden järjestämiseksi toimii Tornion kaupungin hallinnon yhteydessä toimiva Meri-Lapin työllisyyslautakunta. Lautakunta vastaa laissa työvoimapalveluiden järjestämisestä määriteltävistä työvoimaviranomaisen tehtävistä. Lautakunnan toimikausi on valtuustokausi.

Päätävä valtaa lautakunnassa käyttää sopijakuntien valitsevat ja vastuukunnan kaupunginvaltuuston nimeämät jäsenet. Jokaisella jäsenellä on henkilökohtainen varajäsen.

Jäsenmäärä määräytyy kuntien työvoimamäärän suhteessa seuraavasti:

- Kunnan työvoimamäärä 6000 tai yli = 3 jäsentä (sopimushetkellä Kemi ja Tornio)
- Kunnan työvoimamäärä 3000- 5999 = 2 jäsentä (sopimushetkellä Keminmaa)
- Työvoimamäärä alle 3000 = 1 jäsen (sopimushetkellä Simo, Tervola, Ylitornio)

Lautakunnan puheenjohtajana toimii Kemin edustaja. Lautakunnan varapuheenjohtajuus on muilla kunnilla Kemiä ja Torniota lukuun

ottamatta. Varapuheenjohtajuus on kuntien mukaan aakkosjärjestyksessä kahden vuoden välein kiertävä. Lautakunnan päätöksiin ei ole vastuukunnalla tai muilla sopijakunnalla otto-oikeutta. Lautakunnan tehtävät on määritelty yhteistoimintasopimuksen luvussa 5.

Talouden järjestäminen ja kustannusjako on määritelty yhteistoimintasopimuksen luvussa 8. Sopimuksen mukaisten tehtävien taloudenhoito on vastuukunnan vastuulla. Lautakunnan talous on osa vastuukunnan talousarviota ja taloussuunnittelua ja talousarvion valmistelussa noudatetaan vastuukunnan talousarvioprosessia. Sopijakunnat turvaavat työllisyyspalveluiden lakisääteisten tehtävien riittävän rahoittamisen yhdenvertaisella tavalla kuntalain 8 §:n 3 momentin mukaisesti.

Rahoitustarpeeseen vaikuttavat lakisääteisten tehtävien ja velvoitteiden hoitaminen sekä työnantajien ja työmarkkinoiden ennakoitavat tarpeet koko työllisyysalueen osalta.

Työllisyysalueen taseyksikön kustannustenjakoperiaatteena on se, että jokainen kunta kattaa omat kustannukset mahdollisimman pitkälle. Kuntien laskennallisesti jakamat kustannusosuudet noudattavat valtion tapaa rahoittaa työvoimapalveluiden valtionosuustehtävää kunnille. Työllisyysalueen nettokustannuksista 50 % jaetaan sopijakuntien 18-64 -vuotiaiden suhteellisten osuuksien perusteella ja 50 % sopijakuntien työttömien (laaja käsite) suhteellisten osuuksien perusteella.

Niiden kustannusten osalta, jotka on mahdollista laskuttaa kuntakohtaisiin toteutuneisiin kustannuksiin perustuen, tehdään erillinen suunnitelma ja lautakunnan päätös, joka käsitellään osana vuosittaista talousarviovalmistelua. Edellä mainitun laskutuksen kriteerit on määritelty yhteistoimintasopimuksessa luvussa 8.

Yhteistoimintasopimuksen luvussa 10. määritellään palvelualueet ja palvelualue sopimusten sisältöä. Meri-Lapin työllisyysalueelle muodostetaan kaksi palvelualueita. Toiseen palvelualueista sopimuksen hyväksymisvaiheessa kuuluvat Tornio kaupunki ja Ylitornion kunta ja toiseen Kemin kaupunki sekä Keminmaan, Simon ja Tervolan kunnat. Molemmilla palvelualueilla on oma palvelualuejohtaja. Molempien palvelualueiden tarpeet ja erityispiirteet otetaan huomioon osana valtuustokausittain hyväksyttävää järjestämissuunnitelmaa sekä osana vuosittaista talousarvio- ja toimintasuunnittelua. Palvelualue sopimukset päättää työllisyyslautakunta.

Yhteistoiminnan käynnistyessä 1.1.2025 lukien valtion henkilöstö siirtyy liikkeenluovutuksen perusteella vastuukunnan palvelukseen ja vastuulle työvoimapalveluiden järjestämisestä annetun voimaantulon (383/2023) mukaisesti. Liikkeenluovutuksen yhteydessä valtiolta siirtyvää henkilöstöä voidaan edelleen siirtää muiden sopijakuntien palvelukseen. Tämä siirto huomioidaan valtion muutosneuvotteluprosessin ja perustuu ennen liikkeenluovutusta tehtäviin palvelualue sopimuksiin. Luvun 10 mukaisissa palvelualue sopimuksissa määritellään sopijakuntien vastuut virkojen ja toimien perustamiseksi sekä tehtävämäärittelyn siirtyvän henkilöstön osalta. Siirroissa huomioidaan henkilöstön yhdenvertaisuus ja hyvä henkilöstöpolitiikka.

Työllisyysalueen henkilöstömitoitus ja osaamistarpeet perustuvat erilliseen henkilöstöä käsittelevään suunnitelmaan, joka valmistellaan loppuun valtion yt-neuvottelujen päättymisen jälkeen.

Yhteistoimintasopimuksessa on lisäksi määräykset valtiolta liikkeenluovutuksen perusteella vastuukunnan vastuulle siirtyvistä sopimuksista ja päätöksistä, asiakkailta perittävistä maksuista, sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta, vakuutuksista ja vahingonkorvausvastuusta, asiakastietojen käsittelystä, asiakirjahallinnasta ja tietoturvasta.

Sopimuksen muuttamisesta ja erimielisyyksien ratkaisemisesta määrätään sopimuksen luvussa 17 ja sopimuksen luvussa 18 määritellään sopimuksen voimassaoloaika ja irtisanomismenettely.

Meri-Lapin työllisyyslautakunta perustetaan sen jälkeen, kun valtioneuvosto on vahvistanut työllisyysalueen eli aikaisintaan maaliskuussa 2024. Valmisteluvaihe toteutetaan tämän sopimuksen mukaisilla järjestelyillä ja työnjaolla. Valmistelusta tehdään erillinen talousarvio, josta päättää vastuukunta. Talousarviosta pyydetään lausunnot sopijakunnilta. Valmistelun nettokustannukset veloitetaan sopijakunnilta tämän sopimuksen sovitun kustannusjakomallin perusteella.

Sopijakunnat perustavat valmistelutoimielimen valmistelun tueksi. Toimielimen kokoonpanossa noudatetaan tässä sopimuksessa esitettyä lautakunnan jäsenten nimeämisperiaatetta. Valmistelutoimielimen jäseneksi valitut henkilöt jatkavat perustettavassa työllisyyslautakunnassa.

Järjestämissuunnitelma

Yhteistoimintasopimuksen lisäksi Työ- ja elinkeinoministeriöön tulee toimittaa työvoimapalvelujen järjestämissuunnitelma. Työllisyysalueet voivat täsmentää järjestämissuunnitelmaansa ja kehittää sitä edelleen lokakuun 2023 jälkeenkin, alueen tarpeiden mukaan. TEM hyödyntää työllisyysalueiden perustamista koskevan arvioinnin ja päätöksenteon tukena ainoastaan määräaikaan mennessä palautettuja suunnitelmia. Meri-Lapin kehittämiskeskuksen työllisyystiimi on valmistellut järjestämislain 15 §:n 4 momentin mukaisen Meri-Lapin työllisyysalueen järjestämissuunnitelman. Järjestämissuunnitelma täydentyy ja tarkentuu valmistelun edetessä ja yhteistyössä TE-toimiston, ELY-keskuksen, KEHA-keskuksen ja muiden toimijoiden kanssa.

Lain mukaan suunnitelmasta on käytävä ilmi:

- a) tässä laissa tarkoitettujen tehtävien hoitamiseen varattavat taloudelliset ja henkilöstövoimavarat sekä niiden kohdentuminen;
- b) tässä laissa tarkoitettujen palvelujen tuottamista ja kohdentamista koskevat ratkaisut;
- c) toimipisteiden määrä ja sijoittuminen;
- d) yhteistyötahot ja -muodot;
- e) työperäisen maahanmuuton, työvoiman ja työpaikkojen kohtaannon sekä työvoiman liikkuvuuden edistäminen;
- f) varautuminen rakennemuutostilanteisiin.

Yhteistoimintasopimus ja järjestämissuunnitelma **liitteenä**.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Matti Ruotsalainen

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus hyväksyy Meri-Lapin työllisyysalueen yhteistyösopimuksen ja järjestämissuunnitelman sekä esittää ne edelleen valtuuston hyväksyttäväksi.

Päätös

Teija Jestilä ilmoitti esteellisyytensä (yhteisöjäävi) asian käsittelyyn ja poistui kokoushuoneesta asian käsittelyn ajaksi.

Työllisyyspäällikkö Riitta Hakala selosti asiaa kokouksessa.

Kaupunginhallitus hyväksyi Meri-Lapin työllisyysalueen yhteistyösopimuksen ja järjestämissuunnitelman sekä esittää ne edelleen valtuuston hyväksyttäväksi.

Kaupunginvaltuusto 26.10.2023 § 98**Päätösehdotus**

Kaupunginvaltuusto päättää hyväksyä Meri-Lapin työllisyysalueen yhteistyösopimuksen ja järjestämissuunnitelman.

Päätös

Kaupunginvaltuusto päätti hyväksyä Meri-Lapin työllisyysalueen yhteistoimintasopimuksen ja järjestämissuunnitelman.

Kaupunginhallitus 13.11.2023 § 357

435/00.04.01/2023

515/00.01.05/2022

Valmistelu

Työllisyyspäällikkö Riitta Hakala, puh. 040 674 8355

TE-2024 valmistelutoimielimen (jatkossa Meri-Lapin työllisyyslautakunta) jäsenten nimeäminen

Kemin kaupunginvaltuusto hyväksyi 26.10.2023 § 98 Meri-Lapin työllisyysalueen yhteistoimintasopimuksen, jossa sovitaan yhteisen toimielimen perustamisesta laissa työvoimapalveluiden järjestämisestä (380/2023) tarkoitettujen julkisten työvoimapalveluiden järjestämisestä lain 12 § ja 13 § tarkoittamilla tavoilla.

Lisäksi sopijakunnat sopivat perustavansa valmistelutoimielimen valmistelun tueksi. Valmistelutoimielin valmistelee yhteistoimintasopimuksessa määritellyjä lautakunnan tehtäviä. Toimielimen kokoonpanossa noudatetaan sopimuksessa esitettyä lautakunnan jäsenten nimeämisperiaatetta. Valmistelutoimielimen jäseneksi valitut henkilöt jatkavat perustettavassa työllisyys - lautakunnassa. Meri-Lapin työllisyysaluelautakunta perustetaan hallintosääntömuutoksella sen jälkeen, kun valtioneuvosto on vahvistanut työllisyysalueen.

Toimielimen perustamisesta sovittiin seuraavaa: Sopijakunnat (Kemi, Keminmaa, Simo, Tervola Tornio ja Ylitornio) muodostavat yhteisen Meri-Lapin työllisyysalueen. Kunnat perustavat tehtävää varten yhteisen toimielimen, joka nimetään Meri-Lapin työllisyyslautakunnaksi. Lautakunta vastaa laissa työvoimapalveluiden järjestämisestä määriteltävistä työvoimaviranomaisen tehtävistä. Lautakunnan toimikausi on valtuustokausi.

Päättäntävaltaa lautakunnassa käyttää sopijakuntien valitsevat ja vastuukunnan kaupunginvaltuuston nimeämät jäsenet. Jokaisella jäsenellä on henkilökohtainen varajäsen.

Jäsenmäärä määräytyy kuntien työvoimamäärän suhteessa seuraavasti:

- Kunnan työvoimamäärä 6000 tai yli = 3 jäsentä (sopimushetkellä Kemi ja Tornio)
- Kunnan työvoimamäärä 3000- 5999 = 2 jäsentä (sopimushetkellä Keminmaa)
- Työvoimamäärä alle 3000 = 1 jäsen (sopimushetkellä Simo, Tervola, Ylitornio)

Lautakunnan puheenjohtajana toimii Kemin edustaja. Lautakunnan varapuheenjohtajuus on muilla kunnilla Kemiä ja Torniota lukuun ottamatta. Varapuheenjohtajuus on kuntien mukaan aakkosjärjestyksessä kahden vuoden välein kiertävä.

Lautakunnan päätöksiin ei ole vastuukunnalla tai muilla sopijakunnalla otto-oikeutta.

Lautakunnan tehtävät on määritelty yhteistoimintasopimuksen luvussa 5.

Lautakunnan kokoonpanoa muodostettaessa tulee huomioida tasa-arvolain (Tasa-arvolaki 8.8.1986/609) säännösten noudattaminen. Lähtökohtana tulee olla, että kukin kunta ehdottaa sekä naista että miestä.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Matti Ruotsalainen

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle, että se

- 1) valitsee valmistelutoimielimeen kolme (3) varsinaista jäsentä ja heille henkilökohtaiset varajäsenet TE-2024 uudistuksen valmistelua varten
- 2) toteaa, että sopimuksen mukaisesti valitut jäsenet ja varajäsenet jatkavat perustettavassa Meri-Lapin työllisyyslautakunnassa kuluvan 2021-2025 valtuustokauden loppuun saakka.

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle, että se

- 1) valitsee valmistelutoimielimeen kolme (3) varsinaista jäsentä ja heille henkilökohtaiset varajäsenet TE-2024 uudistuksen valmistelua varten
- 2) toteaa, että sopimuksen mukaisesti valitut jäsenet ja varajäsenet jatkavat perustettavassa Meri-Lapin työllisyyslautakunnassa kuluvan 2021-2025 valtuustokauden loppuun saakka.